

IPT²-HANKKEEN SYVENTÄVÄ TYÖPAJA 13.6.2018

Syventävien työpajojen sarjaa jatkettiin Helsingin BIM Kampuksella aiheesta **TVD (target value design) -prosessi**. Työpaja houkutteli paikalle ennätysmäärän osallistujia, niin tilaajien kuin palveluntuottajienkin puolelta. Hienoa, että osallistujien joukossa oli jälleen kerran uusia kasvoja. Työpajassa käytiin läpi TVD-prosessin taustoja ja perusteita sekä kuultiin kokemuksia ja käytänteitä kolmen hankkeen näkökulmasta: Tulevaisuuden sairaala OYS 2030 -ohjelmasta, Rantatunnelista ja T2-hankkeesta.

Merikallion Lauri Visonilta johdatteli osallistujat työpajan tavoitteisiin ja aiheeseen. **TVD:n taustat** ulottuvat Toyotan lean-ajatteluun, josta se on rantautunut myös jenkkilään ja mm. Sutter Health-sairaalan rakennushankkeeseen. Sutter Health on toiminut myös meillä benchmarkkaus-kohteena TVD-käytänteiden kehittämisessä. Vielä on matkaa kurottavana, mutta oikealla tiellä ollaan. Yksi kehityskohde liittyy mm. operoinnin kustannusten huomioimiseen suunnittelua ohjaavana tekijänä. Painotamme edelleen pienten asioiden suunnittelua ja rakentamisen kustannuksia ja unohtamme toiminnan kustannukset, jotka muodostavat kuitenkin leijonan osan esim. sairaalahankkeiden elinkaaren aikaisista kustannuksista. Lauri korosti myös, kuinka kehitysvaiheen organisoituminen ja rakentajien osaamisen hyödyntäminen jo suunnittelun aikana ovat edelleen vaikeita asioita.

Anna-Maija Hietajärvi Visonilta avasi **TVD-prosessin parhaita käytäntöjä** pohjautuen Patricia Tillmannin (UCSF) tutkimukseen ja esitykseen LCI-päiviltä 15.5.2018. Riskien ja mahdollisuuksien hallinta on keskeisessä roolissa TVD:n onnistumisessa. Pelkkä kaupallinen mekanismi epävarmuuksien hallintaan ei kuitenkaan riitä vaan tarvitaan myös prosessi ohjaaman käytännön hallintatyötä. Sama pätee muutostenhallintaprosessiin, jonka tehtävänä on taata läpinäkyvä ja analyttinen muutosten käsittely kehitys- ja toteutusvaiheen aikana. Patrician tutkimuksissa on lisäksi korostunut tarve aktiiviseen ja analyttiseen kustannustiedon hallintaan. Budjetin muuttuessa muutoksen taustalla olevat syyt tulee aina selvittää ja dokumentoida. Tilaajan tehtävä on haastaa osapuolia hakemaan parempia ratkaisuja!

Vaikka TVD on lähtökohtaisesti arvoihin perustuvaa suunnittelua, arvon rooli suunnitteluprosessin ohjauksessa edelleen haastaa. Kari-Pekka Tampio PPSHP:sta otti haasteen vastaan ja lähti pohtimaan, **mitä arvo oikeastaan tarkoittaa** Tulevaisuuden sairaala OYS 2030-ohjelmassa. Ovatko esimerkiksi suunnittelua ohjaavat periaatteet arvoja? Ja kuinka arvojen ohjaava vaikutusta voidaan oikeasti mitata? Tätä pohdintaa tullaan jatkamaan ohjelman edetessä. Sairaanhoidopiiri on heittänyt itselleen myös haasteen kehittää TVD-prosessia läpinäkyvyyden osalta: tavoitteena on, että niin tavoitekustannuksen rakentumista kuin kaikkea muutakin hankkeen tilannedataa päästään seuraamaan reaaliaikaisesti mahdollisimman pian.

Tarkempi tilannekuva oli myös yksi Liikenneviraston Mauri Mäkiähon nostamista TVD-prosessin kehityskohteista. Lauri ja Mauri kertoivat **TVD-prosessin oppeja Rantatunneli-hankkeesta**, jonka onnistuneen lopputuloksen taustalla oli mm. onnistunut TVD-prosessi. Keskeisenä onnistumisen mahdollistajana pidettiin urakoitsijan vahvaa roolia ja panostusta heti kehitysvaiheen alusta lähtien. Työtä tehtiin kehitysvaiheen aikana täyspäiväisesti Big Roomissa, mikä loi hyvät edellytykset yhdessä suunnittelulle ja kehittämiselle. Myös keskeisimpiä alihankkijoita otettiin mukaan Big Room -toimintaan. Ideoiden käsittelyn systematiikka toimi hyvin ja oli yksi keskeinen tekijä mahdollistamassa tiukan tavoitehinnan saavuttaminen. Laatu- ja laajuusmuutoksia ei ollut tarve tehdä.

Tuomo Lindstedt Finavialta jakoi **TVD-kokemuksia T2-hankkeesta**. Tuomo muistutti jälleen tavoitteiden määrittämisen ja niiden jalkauttamisen merkityksestä. Tilaajana hän toivoo, että arvot tuotetaan yhdessä allianssissa, ei vain tilaajan toimesta, koska allianssilla yhdessä on määrittämiseen tarvittava osaaminen. Tuomo korosti muutoksensietokyvyn tärkeyttä TVD-prosessin onnistumisessa. Kehitysvaiheen aikana joudutaan (ja pitäisikin joutua) käymään läpi useita iteraatiokierroksia, jolloin omiin suunnitelmiin ihastuminen ei helpota asiaa. Lisäksi tarvitaan kykyä arvioida eri vaihtoehtoja, mikä ei ole aina kovinkaan yksiselitteistä. Lopuksi Tuomo muistutti, että TVD-prosessi ei suinkaan pääty kehitysvaiheen loppuun, vaan sen tulee ohjata toimintaa projektin loppuun saakka.